

Planike

Ilustriral Fr. Uršič

Ko je hodil Stanko prvič z očetom po gorah, je našel pod visoko pečino, na nevarnem mestu, tri lepe planike.

„Kako je to, da rastejo na nevarnih krajih najlepše planike?“ je vprašal očeta.

„Kaj ti res še nisem povedal tiste povestice o Jezuščkovih zvezdicah?“ ie vprašal oče Stanka.

„Ne še, povejte jo, očka!“ je silil sinko.

Oče je sedel na skalo in začel pripovedovati:

Takrat, ko je kruti kralj Herodež ukazal pomoriti vse otroke, od prvega do tretjega leta, sta pred Herodeževimi vojaki bežala tudi Marija in sv. Jožef iz mesta, da bi rešila božje Dete.

Marija je sedela na osličku in v naročju držala drobnega Jezuščka, sv. Jožef pa je hodil zraven, oprt na debelo grčevko in vodil oslička. Da bi bili varni pred preganjalci, so se skrili v gorsko votlino, ki je sv. Jožef vedel zanjo še iz otroških let. S težavo so prilezli po strmi poti, s katere se je lepo videlo mesto.

V votlini sta Marija in sv. Jožef pripravila Jezuščku skromno ležišče, sama pa sta sedla na skalo. Osliček pa se je zleknil k nogam božjega Deteta in mu delal toploto. Kmalu so vsi sladko zaspali. Proti polnoči pa se je Jezušček prebudil in začel jokati. Jok je prebudil božjega rednika. Ta ni vedel, kako naj potolaži božje Dete.

Stopil je pred votlino in odrezal precej debelo palico. Iz nje je izrezljal zvezdico in jo dal Jezuščku namesto igrache.

Dete se je z zvezdico nekaj časa igralo, potem pa mu je padla iz rok in vsi so spet sladko zaspali.

Ko so se drugo jutro spočiti zbudili, je rasla ob Jezuščkovi glavi velika bela roža, ki je imela kot volna mehke liste. Njena glavica pa je bila podobna zvezdici. Jezušček je to rožo utrgal in mahal z njo okrog sebe. Pri tem se je njeno seme raztreslo po votlini in takoj so zrastle nove cvetice. Kmalu je bila z njimi postlana vsa gorska votlina. Sedaj so imeli vsi mehko ležišče. Marija je rekla: „Hvala Bogu, sedaj imamo vsaj mehko ležišče, če že drugega nič!“...

Ko so Herodeževi vojščaki pomorili otroke, kot jim je bilo ukazano, sta sv. Jožef in Marija zapustila gorsko votlino in se vrnili v mesto.

Marija je dvignila Jezuščka in ga nesla po gorski poti. Ves čas je stresala Jezuščkove zvezdice, ki so se držale na odeji.

Veter je raznesel seme teh cvetk daleč naokrog in Marija je rekla: „Po vsem svetu naj rasto v spomin na beg pred krutim Herodežem!“

Še danes rastejo planike le po težko dostopnih gorskih krajih.

„Takale je ta zgodba o Jezuščkovih zvezdicah,“ je rekel Stankov očka in vstal. Odslej je Stanko nabiral planike z neko pobožnostjo in še to le stare, ki jim je bil seme že davno odnesel veter..

Mausser Karel

Otroške sanje

V tretjem razredu sem bil tistikrat, ko so mi v srcu vstajale hrepeneče želje, da bi postal strojevodja. Včasih sem cele popoldneve presanjal in na skrivaj sem si v listnjaku ogradil prostorček v kotu, kamor sem v steno nabil na gosto žebljeve in jih primerno ukrivil ter jih po mili volji vrtil na desno ali na levo. To je bila moja lokomotiva, v kateri sem skrito presedel najlepše ure svoje mladosti in mi je še danes sladko, ko se spomnim nanje.

Te hrepeneče želje, v katerih sem zavidal strojevodje, so me gnale, da sem skoraj vsak dan po kosilu odšel pod Šmarjetno goro, pod katero leži kolodvor. Tu sem sedel v travi celo ljubo popoldne in opazoval vlake, ki so prihajali in odhajali hrumeče in pošastno, da so se tresla tla. Cvileče hreščanje zavor je bila prava godba za moja ušesa. In če se je lokomotiva ustavila prav blizu mene, sem stopil do ograje, ki je delila progo od travnika, in s hrepenenjem zrl v strojevodjo, ki je z oljevko hodil od kolesa do kolesa in mazal osišča. Čudil sem se vsem različnim napravam, ki so se rumeno svetile raz črno podlago, in opazoval puh pare, ki je sikala iz dimnika. Vse to je bila zame neskončna sreča, in ko sem na večer prišel domov, sem se kar zmuzal v sobico in se učil na vse pretege, zakaj zdelo se mi je, da je treba strojevodji veliko znati. Tako sem v šoli kljub vsemu postopanju dobro napredoval in moja dobra mati me ni velikokrat karala.

Moje življenje se je torej vrtilo največ v listnjaku in pod Šmarjetno goro. Otroške igre mi niso bile v posebno zabavo, in kadar je bilo deževno vreme, sem vse proste ure presedel pri svojih žebljih.

V takih urah je smela biti pri meni le najmlajša sestra Julči, ki je z bleščečimi očesci opazovala moj resni obraz in s ploskom svojih ročic sledila premikanju žebljeve, ki so zavzemali vse mogoče položaje na steni. Včasih se je spozabila v svoji otroški zvedavosti, pa ji tega nisem zameril. Čutil sem se nekam vzvišenega nad vsem in z mirno kretnjo spravil žebelj, ki ga je ona premaknila, spet na pravo mesto. Nikdar je nisem zmerjal, zakaj preveč sem bil zaverovan v svoje delo.

Začel sem jo jemati tudi pod Šmarjetno goro. Materi je bilo to prav všeč, zakaj sestra je bila silno živa, in kadar ji je bilo dolgčas, tudi nagajiva. Midva pa sva se dobro razumela, in ko sem jo za ročico peljal po cesti, sem ji na dolgo in na široko pripovedoval, kar je vstajalo v mojih mislih. Ona me je vdano poslušala in zdaj pa zdaj rekla kako otroško besedo, ki včasih niti v pogovor ni spadala. Pa tega ji nisem štel v zlo, saj ji še pet let ni meni in meni se je zdelo, da sem ji s pičlimi enajstimi leti skoraj kakor oče.

Ko sva sedela v travi, sestra s prstom v ustih, sva se kar na glas čudila. Posebno sestra. Prvič je v strahu zakričala, ko je ogromna črna pošast z grmečim brundanjem piskala mimo naju. Komaj sem jo obdržal, da mi ni utekla. Nato pa se je privadila in navsezadnje sem jo na